

Rabbi Jay & Ilana Kelman

Rabbi Dr. Benny Lau

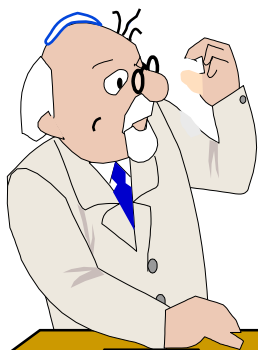
Rabbi Adam Mintz

The Narrative of Sefer Tehillim According to the Contextual Interpretation

Online syllabus of 30 lectures

Lecture #17

- The Story & Response of Mizmorim 90-94 to 89
- Mizmor 92 - Its structure & messages
- Mizmor 92 - Insights gained from Contextuality & Intertextuality provide an authentic new commentary

The Book of Psalms
Interpretation &
Teachings

www.tehillim.org.il

Beni Gesundheit

Beni.gesundheit@tehillim.org.il

Ariye Bar Tov, Susan Suna, Audrey Samuels

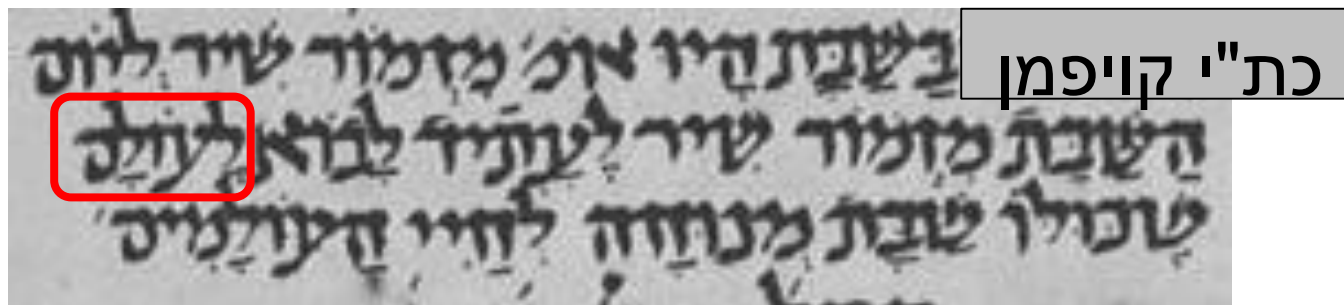
Introductory Note: Tehillim 92 in the Siddur

בשבת היו אומרים מְזִמּוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת –

מְזִמּוֹר שִׁיר לְעֵתִיד לְבּוֹא לְיוֹם/לְעוֹלָם שְׂכּוֹלוֹ שַׁבַּת מְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים
(משנה תמיד ז', ד: "ליום שכולו שבת"; לפי כת"י קויפמן: "לעולם שכולו שבת")

Mishna Tamid 7, 4: On Shabbat they would say: 'A psalm, a song for the Shabbat day', a psalm, a song for the future to come, for the **day** that will be all Shabbat and rest for everlasting life...
(~ Septuaginta for 7 days/Mizmorim)

Mishna Tamid 7,4 (Kaufmann manuscript): ...a psalm, a song for the future to come, to a **world** that is all Shabbat rest for everlasting life

Rav Yosef Caro
1488-1575

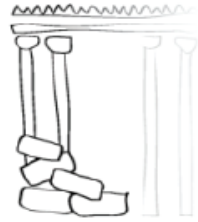
שולחן ערוך, אורח חיים, הל' שבת, סי' רס"א, ד (ובדומה רס"ג, י):
"ולדין הוי אמירת 'מזמור שיר ליום השבת' כעניית 'ברכו' לדידהו.
Shulchan Aruch, Orach Chaim, Hilchot Shabbat, 261, 4 (and similarly 263, 10) They considered that if one said 'A psalm, a song for the Shabbat day (Mizmor 92)', he has accepted upon himself the Shabbat just as if he had answered to 'Blessed is the Lord' to them.

Introductory note

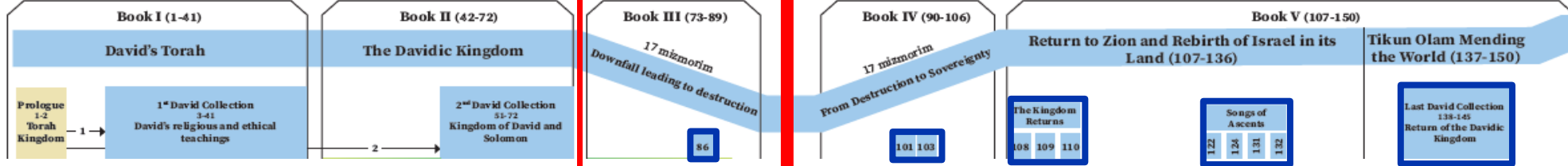
Tehillim ↔ Siddur

→ Lecture #18: Mizmor 92, 95-100 in Kabbalat Shabbat
www.tefillah.org

משה
Moshe

ימי שנותינו בהם שבעים שנה (צ', ו)
ועל שבעים שנה של גלות בבל נאמר
(רש"י, חסר בכת"י רבים)

57+60

108

Key words/ motifs:
Call out/ Respond/
Troubles/ Respect

נ, טו: וקראני ביום
צרה אחלצך ותכבדני

פ"א, ח: בצרה קראת
ואחלצך אענך בסתר רעם

צ"א, טו: וקראני ואענהו עמו
אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו

Righteous/
flourishes

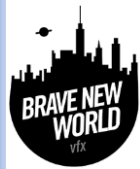
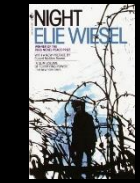
ע"ב, ז: יפרח בימיו צדיק

צ"ב, יג: צדיק כתמר יפרח

Return/
destruction/wrath

ע"ח, לח: והוא רחום יכפר עון
ולא ישחית והרבה להשיב אפו
ולא יעיר כל חמתו:

ק"ו, כג: ויאמר להשמידם
לולי משה בחירו עמד בפרץ
לפניו להשיב חמתו
מהשחית:

אבן עזרא: ... התנבא על מלכות דוד שתפסק והיה בספרד חכם גדול וחסיד וזה המזמור היה עליו קשה ולא היה קור אותו ולא היה יכול לשמוע בעבור כי זה המשורר ידבר כנגד השם הנכבד קשות...

Rabbi Avraham Ibn Ezra:

...[this mizmor] prophesized about the end of the kingdom of David; there was a great wise and righteous man in Spain, for whom this mizmor was difficult so he would not recite it, and he could not hear it [being said], because the one who wrote it spoke harshly against the Honorable name...

צפון וימין אתה בראתם תבור וחרמון בשמך ירגנו: לך זרוע
 עם גבורה תעז ידך תרום ימינך: צדק ומשפט מכון כסאך
 חסד ואמת יקדמו פניך: אשרי העם יודעי תרועה יהוד **באור**
פניך יהלכו: בשמך יגילו כל־היום ובצדקתך ירומו: כי־
 תפארת עזמו אתה וברצונך **תרים קרננו** כי ליהודה מגננו
 ולקדוש ישראל מלפנו: אז דברת בחזון לחסידך ותאמר
 שויתי עזר על־גבור הרימותי בחור מעם: מצאתי דוד עבדי
בשמון קדשי משחתיו: אשר ידי תכון עמו אף־זרועי תאמצנו:
 לא־ישיא אויב בו ובן־עולה לא יעננו: וכתותי מפניו צדיו
 ומשנאיו אגוף: **ואמונתי וחסדי** עמו **ובשמי תרום קרנו**
ושמתי בים ידו ובנהרות ימינו: הוא **יקראני** אבי אתה אלי
 וצור ישועתי: אף־אני בכור אתנהו עליון למלכי־ארץ: לעולם
 אשמור־לו חסדי ובריתי נאמנת לו: ושמתי לעד זרעו וכסאו
 כימי שמים: אם־יעזבו בני תורתו ובמשפטי לא ילכו: אם־
 חקתי יחללו ומצותי לא ישמרו: ופקדתי בשבט פשעם
 ובנגעים עונם: **וחסדי** לא־אפיר מעמו ולא אשקח **באמונתי**:
 לא־אחלל בריתי ומוצא שפתי לא אשנה: אחת נשבעתי
 בקדשי אם־לדוד אכזב: זרעו לעולם יהיה וכסאו כשמש
 נגדי: כירח יכון עולם ועד בשחק נאמן סלה: **ואתה זנחת**
ותמאס התעברת עם־משיחך: נארתה ברית עבדך חללת
 לארץ נדו: פרצת כל־גדרותי שמת מבצרו מחתה: ששהו
 כל־עברי דרך היה חרפה לשכניו: הרימות ימין צדיו **השמחת**
כל־אויביו: אף־תשיב צור חרבו ולא הקמתו במלחמה:
 השבת מטהרו וכסאו לארץ מגרתה: הקצרת ימי **עלומיו**
 העטית עליו בושה סלה: עד־מה יהוה **תסתהר** לנצח תבער
 כמו־אש **חמתך**: זכר־אני מה־חלד על־מה **ישוא** בראת כל־
בני־אדם מי גבר יחיה ולא יראה־מות ימלט נפשו מיד־

פט משפיל לאיתן האזרחי: **חסדי** יהוה עולם אשירה לך ודוד
 אודיע **אמונתך** בפני: כי־אמרת עולם **חסד** בנה שמים ותכן
אמונתך בהם: ברתי ברית לבחירי נשבעתי לדוד עבדי: עד־
 עולם אכין זרעך ובנתי לך־דוד **כסאך** סלה: ויזרו שמים
 פלאך יהוה אף־אמונתך בקהל קדשים: כי מי בשחק יערך
 ליהוה ידמה ליהוה בבני אלים: אל נערץ בסוד־קדשים רבה
 ונורא על־כל־סביביו: יהוה אלהי עבאות מי־כמוך חסין
 יה **ואמונתך** סביבותיך: אתה מושל **בגאות הים** בשוא גליו
 אתה תשבחם: אתה דפאת כחלל רהב בזרוע עזך פזרת
 אויבך: לך שמים אף־לך ארץ **תבל** ומלאה אתה יסדתם:

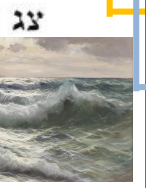
וְנָגַע לֹא-יִקְרַב בְּאֵהָלָךְ: כִּי מִלֵּאכֹי וַיְצוּה־לְךָ לְשֹׁמְרֹךְ בְּכָל־
 דְּרָכֶיךָ: עַל-פְּפִים יִשְׁאוּנֶךָ פִּן־תִּגַּף בְּאֶבֶן רִגְלֶךָ: עַל-שַׁחַל וּפְתָן
 תִּדְרֹךְ תִּרְמָס כַּפִּיר וּתְנִין: כִּי בִי חֶשֶׁק וּפְלִטָהוּ אִשְׁגַּבְהוּ
 בִּי יִדְעֵה שְׁמִי: יִקְרָאנִי וְאֶעֱנֶהוּ עִמּוֹ-אֲנֹכִי בְעֵרָה אֲחַלְצֶהוּ
 וְאֲכַבְּדֶהוּ אֲדַךְ יָמָיו אֲשַׁבְּעֶהוּ וְאֶרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי:

מְזֻמָּר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לַהֲדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ
 עֲלוּיוֹן: לַהֲגִיד בִּבְקָר חֶסֶדְךָ וְאִמּוּנָתְךָ בַּלַּיְלוֹת: עַל־יַעֲשׂוֹר
 וְעַל־נָבֶל עֲלֵי הַגִּיזִן בַּכְּנוֹר: כִּי שִׁמְחַתְנִי יִהְיוּ בַּפְּעֻלָּה בְּמַעֲשֵׂי
 יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: מִה־גִּדְלוֹ מַעֲשֵׂיךָ יִהְיֶה מְאֹד עִמָּקוֹ מִחֲשַׁבְתֶּיךָ:
 אִישׁ-בְּעַד לֹא יֵדַע וְכֹסֵיל לֹא-יִבִין אֶת-זֹאת: בִּפְרַח רְשָׁעִים וְ

כְּמוֹ עֹשֵׁב וַיִּצְיָצוּ כַּל-פְּעֻלֵי אוֹן לְהַשְׁמַדִם עַד־יַעַד: וְאֵתְּךָ
 מְרוֹם לְעֵלְמָס יִהְיֶה: כִּי הִנֵּה אֵיבִיד יִהְיֶה כִּי־הִנֵּה אֵיבִיד יֵאבְדוּ
 יִתְפָּרְדּוּ כַּל-פְּעֻלֵי אוֹן: וְתִרְס כְּרָאִים קָרַג בְּלֵת בְּשִׁמּוֹן רַעֲנָן:
 וְתַבַּט עֵינַי בְּשׂוּרֵי בְקָמִים עֲלֵי מְרָעִים תִּשְׁמַעְנָה אוֹנִי: צְדִיק
 כְּתָמַר יִפְרַח כְּאֵרֶז בַּלְבָּנוֹן יִשְׁגָּה: שְׁתּוּלִים בְּבֵית יִהְיֶה
 בַּחֲצֵרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְדִּיחוּ: עוֹד יִנּוּבֹן בְּשִׁיבָה דְשָׁנִים וְרַעֲנָנִים
 יִהְיוּ: לַהֲגִיד כִּי־יִשָּׂר יִהְיֶה צוּרֵי וְלֹא-עֲלֵתָה בּוֹ:

יִהְיֶה מֶלֶךְ גְּאוֹת לְבֶשׁ לְבֶשׂ יִהְיֶה עֵץ הַתְּאוֹר אֶף־תִּכּוֹן תִּבְל
 בְּלִתְמוֹט: נִכּוֹן כִּסְאֶךָ מֵאֵז מְעוֹלָם אֵתְּךָ: נִשְׂאוּ נִהְרוֹת וְיִהְיֶה
 נִשְׂאוּ נִהְרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נִהְרוֹת דְכִים: מִקְלּוֹת וּמִים רַבִּים
 אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אֲדִיר בְּמְרוֹם יִהְיֶה: עֲדִיתֶךָ וְנִאֲמַנּוּ מְאֹד
 לְבֵיתְךָ נִאֲוֶה־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לְאֲדָךְ יָמִים:

אֶל־נִקְמוֹת יִהְיֶה אֵל נִקְמוֹת הוֹפִיעַ: הַנְּשֵׂא שִׁפְט הָאָרֶץ הַשֵּׁב
 גְּמוֹל עַל־גְּאִים: עַד־מֵתִי רְשָׁעִים וְיִהְיֶה עַד־מֵתִי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ:
 יִבִּיעוּ יִדְבְּרוּ עֵתְךָ יִתְאַמְרוּ כַּל-פְּעֻלֵי אוֹן: עִמָּךְ יִהְיֶה יִדְכָּאוּ
 וְנִחַלְתֶךָ יַעֲנוּ: אֶלְמָנָה וְגַר יִהְרָגוּ וּיְתוּמִים יִדְצִחוּ: וַיִּאֲמְרוּ לֹא
 יִרְאֶה־יְיָ וְלֹא־יִבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: בִּינּוּ בְעָרִים בְּעַם וְכֹסִילִים

שְׂאוֹל סֵלָה: אִיִּה חֶסֶדְךָ הָרֵאשִׁטִּים וְאֲדֹנִי נִשְׁבַּעְתָּ לְדוֹד
 בְּאִמּוּנָתְךָ זְכוֹר אֲדֹנִי חֲרַפְתָּ עַבְדֶּיךָ שְׂאֵתִי כַחֲלִיקֵי כָל־רַבִּים
 עַמִּים: אֲשֶׁר חֲרַפְתָּ אוֹיְבֶיךָ וַיְהוּ אֲשֶׁר חֲרַפּוּ עַקְבוֹת מִשִּׁיחֶךָ:
 בָּרוּךְ יִהְיֶה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנִי מַעֲזֵן אֵתְּךָ הֵייתָ לָנוּ בְּדָר
 וְדָר: בְּטָרָם וְהָרִים יִלְדוּ וְתַחֲלוּל אֲרֶץ וְתַבְּל וּמְעוֹלָם עַד־עוֹלָם
 אֵתְּךָ אֵל: תִּשָּׁב אֲנוֹשׁ עַד־דְּכָא וְתֵאמַר שׁוּבוּ כִּנְי־אֲדָם: כִּי
 אֱלֹף שָׁנִים בַּעֲיִנֶיךָ כִּיֹּס אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹד וְאִשְׁמוּרָה בַּלַּיְלָה:
 וְזַמְתָּם שָׁנָה יִהְיוּ בְּבִקְר כַּחֲצִיר יַחֲלָף: בְּבִקְר יִצְיָן וְחֲלָף
 לְעָרֵב יִמּוּלַל וַיִּבֶשׁ: כִּי־כָלִינוּ בְּאִפְךָ וּבַחֲמַתְךָ נִבְהַלְנוּ: שֵׁת
 עֲוֹנֹתֵינוּ לִנְגִדְךָ עֲלֵמָנוּ לְמֵאוֹר פָּנֶיךָ: כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בַּעֲבַרְתְּךָ
 כָּלִינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ־הֶגָּה: יָמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ בְּהֵם שְׁבַעִים שָׁנָה וְאִם
 בַּגְּבוּרָת וּשְׂמוֹנִים שָׁנָה וְרַהֲבָם עָמַל וְאוֹן כִּי־גַז חֵישׁ וְנַעֲפָה:
 מִי־יִדְעַע עֵץ אִפְךָ וְכִי־רֵאתְךָ עַבְרַתְךָ לְמִנּוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע
 וְנִבְא לִבְבַּ חֲכָמָה: שׁוּבָה יִהְיֶה עַד־מֵת וְהִנֵּחַם עַל־עַבְדֶּיךָ:
 שְׁבַעֲנוּ בְּבִקְר חֶסֶדְךָ וְנִרְנַנְנוּ וְנִשְׁמַחָה בְּכָל־יָמֵינוּ: שִׁמְחָנוּ
 כִּי־מוֹת עֲנִיתָנוּ שְׁנוֹת רֵאִינוּ רַעָה: יִרְאֶה אֵל עַבְדֶּיךָ פְּעֻלְךָ
 וְהִדְרֶךְ עַל־בְּנֵיהֶם: וַיְהִי וְנַעַם אֲדֹנִי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה
 יְדֵינוּ פּוֹנְנָנוּ: עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ פּוֹנְנָה:

יֹשֵׁב בְּסִתְרָה עֲלוּיוֹן בְּעַל שְׂדֵי יִתְלוֹנֵן: אֲמַר לַיהוָה מַחְסֵי
 וּמַצִּוֹדָתִי אֱלֹהֵי אֲבֹתַי־בְּבוֹ: כִּי הוּא יִצְיִלְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדְּבַר
 הַיּוֹת: בְּאֲבָרְתוֹ וַיִּסַּךְ לְךָ וְתַחַת־כַּנְפָיו תִּחְסֶה צָנָה וְסַחֲרָה
 אֲמָתוֹ: לֹא־תִירָא מִפַּחַד לַיְלָה מִחֵץ יַעוֹף יוֹמָם: מִדְּבַר בְּאִפְל
 יִהְלֶךְ מִקְטֵב יִשׁוּד צְהָרִים: יִפַּל מִצִּדְךָ וְאֱלֹף וְרַבָּה מִיִּמִּינֶךָ
 אֲלִיךָ לֹא יָגֶשׁ: רַק בַּעֲיִנֶיךָ תִּבְיֹט וּשְׁלַמַּת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי־
 אֵתְּךָ יִהְיֶה מַחְסֵי עֲלוּיוֹן שְׂמַת מְעוֹנֶךָ: לֹא־תֵאנֶה אֲלִיךָ רַעָה

קשרים ענייניים ומקבילות = "פרשנות הקשרית" (פ"ט-צ"ד)

פ"ט

ספר
שלישי

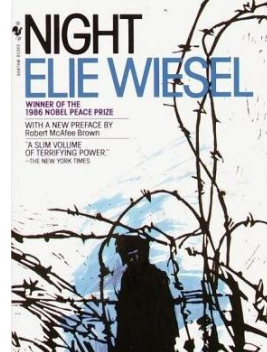
מלכות בית דוד
וחורבנה
אפסות חיי
האדם

צ'

"תפלה למשה"
אפסות חיי
האדם
← תשובה

צ"א

"שיר של פגעים"
וי"א של נגעים"
(שבועות ט"ו ע"ב)
= הישרדות בגלות

צ"ב

ספר
רביעי

"מזמור שיר"
ליום השַׁבָּת"
← שיבה לאמונה
בה', למקדש

צ"ג

מלכות ה'
בעולם\בעמים
לביתך נאווה
קודש

צ"ד

ה' שופט
כל הארץ =
תיקון העולם

Contextual Interpretation= Related Parallels and Contents (89-94)

94

93

92

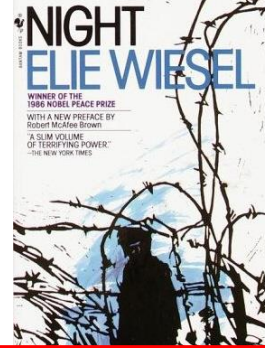
91

90

89

Book IV

Book III

God, Judge of the entire world
= Tikkun Olam

God's kingship in the world/over the nations
Holiness adorns Your House

"A psalm, a song for the Shabbat day" ⇒ return to faith in God, to the Temple

"A song of afflictions and some say lesions"
(Shavuot 16b)
Survival in Exile

"A prayer of Moses"
Worthlessness of human life
⇒ Repentance

The Kingdom of David and its destruction,
Worthlessness of human life

1 A psalm, a song for the Sabbath day.

2 It is good to give thanks to the Lord, and to sing to Your name, O Most High. 3 To declare in the morning Your kindness and Your faithfulness at night. 4 Upon a ten-stringed lute and with a harp and with meditative music on a lyre. 5 For You have made me happy O Lord, with Your actions; I will sing with joy at the work of Your hands. 6 How great are Your works, O Lord! How profound Your thoughts. 7 A boorish man does not know, a fool cannot understand this. 8 Though the wicked sprout like grass, and evildoers flourish, it is only toward their eternal destruction.

9 But You are exalted forever, O Lord.

10 For behold Your enemies, O Lord, for behold Your enemies will perish; all evildoers will scatter. 11 But You have raised my horn high like an oryx; to anoint me with fresh oil. 12 I shall see the defeat of my watchful foes; hear of the downfall of the evildoers who rise up against me.

13 The righteous flourishes like the date-palm; as a cedar in Lebanon they grow tall. 14 Planted in the house of the Lord, in the courts of our God they will flourish. 15 They will continue to produce fruit even in old age; they will remain full and fresh. 16 To declare that the Lord is upright, my rock in Whom there is no injustice.

The joy of the poet regarding God's creation

Rescue of the poet from the hands of the evildoers

Prayer to sit with the righteous in the Temple

שמחת המשורר על הבריאת ה'

הצלת המשורר מידי הרשעים

תפילה לשבת עם צדיקים במקדש

א	מזמור שיר ליום השבת:	
ב	טוב להדות לה'	ולזמר לשמך עליון:
ג	להגיד בבקר חסדך	ואמונתך בלילות:
ד	עלי עשור ועלי נבל	עלי הגיון בכנור:
ה	כי שמחתני ה' בפעלך	במעשי ידיך ארנן:
ו	מה גדלו מעשיך ה'	מאד עמקו מחשבתיך:
ז	איש בער לא ידע	וכסיל לא יבין את זאת:
ח	בפרח רשעים כמו עשב להשמידם עדי עד:	ויצאו כל פעלי און
ט	ואתה מרום לעלם ה':	
י	כי הנה איביך ה'	כי הנה איביך יאבדו
יא	ותרם כראים קרני	בלתי בשמן רענן:
יב	ותבט עיני בשורי	בקמים עלי מרעים
יג	תשמענה אזני:	
יד	צדיק כתמר יפרח	כארז בלבנון ישגה:
טו	שתולים בבית ה'	בחדרות אלהינו יפריחו:
טז	עוד יובונו בשיבה	דשנים ורעננים יהיו:
טז	להגיד כי ישר ה'	צורי ולא עלתה עולתה בו:

מאיר וייס "מזמור שיר ליום השבת" בספרו "אמונות ודעות במזמורי תהילים", ירושלים, מוסד ביאליק, תשס"א, 143-152

בזק, יעקב: "שיר של יום בתהלים – צורות ותכנים", המחלקה לתרבות תורנית בגולה – ההסתדרות הציונית העולמית, ירושלים, תשמ"ה 1985, 95-108;

א מזמור שיר ליום השבת:

- ב טוב להדות לה' ולזמר לשמך עליון:
- ג להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות:
- ד עלי עשור ועלי נבל עלי הגיון בכנור:
- ה כי שמחתני ה' בפעלך במעשי ידיך ארנן:
- ו מה גדלו מעשיך ה' מאד עמקו מחשבתך:
- ז איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת:
- ח בפרח רשעים כמו עשב ויציצו כל פעלי און להשמדם עדי עד:
- ט ואתה מרום לעלם ה':
- י כי הנה איביך ה' כי הנה איביך יאבדו יתפרדו כל פעלי און:
- יא ותרם כראים קרני בלתי בשמן רענן:
- יב ותבט עיני בשוורי ותשמענה אזני: בקמים עלי מרעים:
- יג צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה:
- יד שתולים בבית ה' בחצרות אלהינו יפריחו:
- טו עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו:
- טז להגיד כי ישר ה' צורי ולא עלתה עולתה בו:

קשרים עם ספרים אחרים

במדבר י"ז, כג: ויצא פרח ויצץ ציץ ————— צ"ב, ח: בפרח רשעים כמו עשב ויציצו כל פעלי און

דברים ל"ב, ד: הצור תמים פעלו כי כל דרכיו צ"ב, ג.ה.י.ג.ט.ז: ואמונתך בלילות; כי שמחתני ה' בפעלך; משפט א-ל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא: צדיק כתמר יפרח; להגיד כי ישר ה' צורי ולא עולתה בו

דברים ל"ג, יז: בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו ————— צ"ב, יא: ותרם כראים קרני

שופטים ה', לא: כן יאבדו כל איביך ה' ואהביו כצאת השמש בגברתו ————— צ"ב, י: כי הנה איביך ה' כי הנה איביך יאבדו

דברי הימים א ט"ז, ז-ט.מא-מב: ביום ההוא אז נתן דויד בראש להדות לה' ביד אסף ואחיו: הודו לה' קראו בשמו הודיעו בעמים עלילתיו: שירו לו זמרו לו שיחו בכל נפלאותיו... ועמהם הימן וידותון ושאר הברורים אשר נקבו בשמות להדות לה' כי לעולם חסדו: ועמהם הימן וידותון חצרות ומצלתיים למשמיעים וכלי שיר האלהים ובני ידותון לשער: דברי הימים ב ז', ה-ו: ... ויחנכו את בית האלהים המלך וכל העם: והכהנים על משמרותם עמדים והלויים בכלי שיר ה' אשר עשה דויד המלך להדות לה' כי לעולם חסדו בהלל דויד בידם והכהנים מחצצרים מחצרים נגדם וכל ישראל עמדים:

צ"ב, א-ג: מזמור שיר ליום השבת: טוב להדות לה' ולזמר לשמך עליון: להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות:

Intertextuality

Quoting the end of Torah

enemies will perish

King David & Shlomo sing in the Temple

א	מזמור שיר ליום השבת:
ב	טוב להדות לה' ולזמר לשמך עליון:
ג	להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות:
ד	עלי עשור ועלי נבל עלי הגיון בכנור:
ה	כי שמחתי ה' בפעלך במעשי ידך ארנן:
ו	מה גדלו מעשיך ה' מאד עמקו מחשבתיוך:
ז	איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת:
ח	בפרח רשעים כמו עשב ויציו כל פעלי און להשמדם עדי עד:
ט	ואתה מרום לעלם ה':
י	כי הנה איביך ה' ותפרדו כל פעלי און:
יא	ותרם כראים קרני בלתי בשמן רענן:
יב	ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים ותשמענה אזני:
יג	צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה:
יד	שתולים בבית ה' בחצרות אלהינו יפריחו:
טו	עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו:
טז	להגיד כי ישר ה' צורי ולא עלתה עולתה בו:

שמחת המשורר על הבריאת ה'

הצלת המשורר מידי הרשעים

תפילה לשבת עם צדיקים במקדש

סמיכות המזמור בספר תהלים

ז', יח: אודה ה' כצדקו ואזמרה שם ה' עליון...	ח', ז: תמשילוהו במעשי ידך כל שנה תחת רגליו: ט', ב-ג: אודה ה' בכל לבי ... אזמרה שמך עליון:
ל"ג, ב-ד: הודו לה' בכנור בנבל עשור זמרו לו: שירו לו שיר חדש ... פי ישר דבר ה'...	צ"ב, ד, טז: עלי עשור ועלי נבל עלי הגיון בכנור... להגיד כי ישר ה' אשירה לך בנבל עשור אזמרה לך
ע"ב, ז, טז: יפרח בימיו צדיק... ירעש כלבטון פרוי	צ"ב, יג: צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון
ע"ג, כב: ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עמך:	צ"ב, ז: איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת:
ע"ג, כז: כי הנה רחוקי יאבדו הצמחה כל זונה	צ"ב, י: כי הנה איביך ה' פ"ג: כי הנה איביך יהימיו ומשנאיך נשאו ראש: פ"ט, נב: אשר חרפו איביך ה' אשר חרפו עקבות
פ"ט, יב: פ"ט: (ב) חסדי ה' עולם אשירה לדר ודר אודיע היספר אמונתך בפי (כה) ואמונת וחסדי עמו (כט) בקבר חסדך לעולם אשמר לו חסדי ובריתי נאמנת לו (לד) אמונתך וחסדי לא אפיר מעמו ולא אשקר באמונתי (ג) באבדיו: איה חסדך הראשנים אדני נשבעת לדוד	צ"ב, ג: צ"ח, ג: זכר חסדו ואמונתו להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות
פ"ט, יח, כא, כה: זכרתי את חסדך ורחמיך רבים עלי כי ישר דבר ה' וישגה רגלי וישגה רגלי וישגה רגלי וישגה רגלי	צ"ב, יא: ותרם כראים קרני בלתי בשמן רענן:
צ', יד-יז: שבענו בבקר חסדך ונרננה ונשמחה בכל ימינו: שמחנו... ראה אל עבדיך פעלך... ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננה:	צ"ב, א-ה: מזמור שיר ליום השבת ... להגיד בבקר חסדך... כי שמחתי ה' לארץ ימים: בפעלך במעשי ידך ארנן:
צ"ו: בבקר יציו וסלף	צ"ב, ח: בפרח רשעים כמו עשב ויציו כל פעלי און
צ"א, א, ט"ד: ישב בסתר עליון... עליון שמת מעונך... אשגבהו כי ידע שמי	צ"ב, ב: ולזמר לשמך עליון
צ"א, ח: רק בעיניך תביט ושלמת רשעים תראה	צ"ב, יב: ותבט עיני
צ"ב, ט"א: ואתה מרום לעלם ה' ותרם כראים קרני	צ"ט, ב, ה, ט: ה' בצינן גדול רם הוא על כל העמים... רוממו ה' אלהינו... רוממו ה' אלהינו
צ"ב, ז: איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת:	צ"ד, ז-יא: ויאמרו לא יראה יה ולא יבין אלהי יעקב: בינו בערים בעם ונסילים מתי תשכילו... המלמד אדם דעת: ה' ידע מחשבות אדם
צ"ב, ו: מה גדלו מעשיך ה' מאד עמקו מחשבתיוך:	ק"ד, כד: מה רבו מעשיך ה' כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנניך:
צ"ב, טז: צורי ולא עולתה	צ"ד, כב: ואלהי לצור מחסי: צ"ה, א: לכו נרננה לה' נריעה לצור ישענו:
צ"ב, ב-ג, יד: טוב להדות לה' להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות... בחצרות אלהינו יפריחו	ק', ד-ה: באו שערינו בתודה חצותי בתהלה הודו לו ברכו שמו: פי טוב ה' לעולם חסדו ועד דר ודר אמונתו
צ"ב, ב, יד: טוב להדות לה' ולזמר לשמך עליון... שתולים בבית ה' בחצרות בית אלהינו: במצרות אלהינו יפריחו:	ק"ה, א-ג: הללו יה הללו את שם ה' הללו עבדי ה': שעמדים בבית ה' בחצרות בית אלהינו: הללו יה כי טוב ה' זמרו לשמו כי נעים:
צ"ב, ג, ה: להגיד בבקר חסדך... עלי הגיון בכנור: כי שמחתי ה' בפעלך במעשי ידך ארנן:	קמ"ג, ח: זכרתי ימים מקדם הגיתי בכל פעלך במעשה ידך אשוחח... השמיעני בבקר חסדך
צ"ב, ח: ויציו כל פעלי און... יתפרדו כל פעלי און:	צ"ד, טז: יביעו ידברו עתק ותאמרו כל פעלי און... מי יתצב לי עם פעלי און: להכרית מעיר ה' כל פעלי און:
כ"ט, ה: קול ה' שבר ארזים וישבר ה' את ארזי הלבנון:	צ"ב, יג: צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישרה רגלי וישגה רגלי וישגה רגלי וישגה רגלי

"חסד ואמונה" בספר תהלים "Kindness and Faith" in Sefer Tehillim

ספר רביעי Book IV

צ"ב, ג-ד: להגיד בפקר **חסדך**
ואמונתך בלילות: עלי **עשור** ועלי
נבל עלי הגיון **בכנור**:
צ"ח, ג: זכר **חסדו ואמונתו** לבית
ישראל ראו כל אפסי ארץ את
ישועת אלהינו:
ק', א.ה: הריעו לה' כל הארץ...
כי טוב ה' לעולם **חסדו**
ועד דר ודר **אמונתו**:

ספר שלישי Book III

פ"ח, יב: היספר בקבר **חסדך**
אמונתך באבדון:
פ"ט: (ב) **חסדי** ה' עולם אשירה
לדר ודר אודיע **אמונתך** בפיו: ... (כה)
ואמונתי וחסדי עמו ובשמי תרום
קרנו: ... (כט) לעולם אשמר לו **חסדי**
ובריתי **נאמנת** לו: ... (לד) **וחסדי** לא
אפיר מעמו ולא אשקר **באמונתי**: ...
(נ) איה **חסדיך** הראשנים אדני נשבעת
לדוד **באמונתך**:

ספר ראשון Book I

ל"ג, ב: הודו לה' **בכנור בנבל עשור**
זמרו לו: שירו לו שיר חדש היטיבו
נגן בתרועה: כי ישר דבר ה' וכל
מעשהו **באמונה**: אהב צדקה
ומשפט **חסד** ה' מלאה הארץ:
ל"ו, ו: ה' בהשמים **חסדך אמונתך**
עד שחקים:
מ', יא: צדקתך לא כסיתי בתוך לבי
אמונתך ותשועתך אמרתי לא
כחדתי **חסדך** ואמתך לקהל רב:

Key Words/Motifs

Lyre / harp / 10-stringed lute

Kindness and faith

ארז בלבנון במקרא

שופטים ט', טו: ויאמר האטד אל העצים אם באמת אתם משחים אתי למלך עליכם באו חסו בצלי ואם אין תצא אש מן האטד ותאכל את **ארזי הלבנון**:

מלכים א ה', יא-יג: ויחכם מכל האדם מאיתן האזרחי והימן וכלכל ודרדע בני מחול ויהי שמו בכל הגוים סביב: וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף: וידבר על העצים מן **הארז אשר בלבנון** ועד האזוב אשר יצא בקיר וידבר על הבהמה ועל העוף ועל הרמש ועל הדגים:

מלכים א ה', יח-כ: ועתה הניח ה' אלהי לי מסביב אין שטן ואין פגע רע: והנני אמר לבנות בית לשם ה' אלהי כאשר דבר ה' אל דוד אבי לאמר בנך אשר אתן תחתיו על כסאך הוא יבנה הבית לשמי: ועתה צוה ויכרתו לי **ארזים מן הלבנון** ועבדי יהיו עם עבדיו ושכר עבדיו אתן לך ככל אשר תאמר כי אתה ידעת כי אין בנו איש ידע לכרת עצים כצדנים:

מלכים ב י"ד, ט (דברי הימים ב כ"ה, יח): וישלח הואש מלך ישראל אל אמציהו מלך יהודה לאמר החוח אשר בלבנון שלח אל **הארז אשר בלבנון** לאמר תנה את בתך לבני לאשה ותעבר חית השדה אשר בלבנון ותרמס את החוח:

ישעיהו ב', יג-יד: ועל כל **ארזי הלבנון הרמים** והנשאים ועל כל אלוני הבשן: ועל כל ההרים הרמים ועל כל הגבעות הנשאות:

ישעיהו י"ד, ח: גם ברושים שמחו לך **ארזי לבנון** מאז שכבת לא יעלה הכרת עלינו:

יחזקאל כ"ז, ג-ה: ואמרת לצור הישבת על מבואת ים רכלת העמים אל איים רבים כה אמר אדני ה' צור את אמרת אני כלילת יפי: בלב ימים גבולך בניך כללו יפיר: ברושים משנר בנו לך את כל לחתים **ארז מלבנון** לקחו לעשות תרן עליך:

יחזקאל ל"א, ג: הנה אשור **ארז בלבנון** יפה ענף וחרש מצל וגבה קומה ובין עבתיים היתה צמרתו:

תהלים כ"ט, ה: קול ה' שבר ארזים וישבר ה' את **ארזי הלבנון**: וירקידם כמו עגל לבנון ושרין כמו בן **ראמים**:

תהלים צ"ב, יא-יד: ותרום **כראים** קרני בלתי בשמן רענן: ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים תשמענה אזני: צדיק כתר יפרח **כארז בלבנון** ישגה: שתולים בבית ה' בחצרות אלהינו יפריחו:

תהלים ק"ד, טז: ישבעו עצי ה' **ארזי לבנון** אשר נטע:

שיר השירים ה', טו: שוקיו עמודי שש מיסדים על אדני פז מראהו **כלבנון** בחור **כארזים**:

עזרא ג', ז: ויתנו כסף לחצבים ולחרשים ומאכל ומשתה ושמן לצדנים ולצרים להביא **עצי ארזים מן הלבנון** אל ים יפוא כרשיון כורש מלך פרס עליהם:

Summary

- The Story & Response of Mizmorim 90-94 to 89
- Mizmor 92 - Its structure & messages
- Mizmor 92 - Insights gained from Contextuality & Intertextuality provide an authentic new commentary

www.tehillim.org.il

Beni.gesundheit@tehillim.org.il

5 mizmorim/week acc/t plan of 929	# of lecture	Syllabus of 30 lectures (zoom, life, save on www.tehillim.org.il)
5	1	Contextual Interpretation of Tehillim; Prologue (1-2)
10	2	<u>The structure of Book I (1-41); Unit I (3-14) and 8 as its center</u>
15	3	Unit II (Mizmorim 15-24) and 19 as its center
20	4	Mizmor 18 and II Shmuel 22
25	5	Unit III (Mizmorim 25-34)
30	6	Unit IV (Mizmorim 35-41)
35	7	Mizmor 40 and its intertextuality
40	8	<u>Structure & Story of Books II-III</u>
45	9	Mizmor 47 and Context in 42-49
50	10	Mizmor 51
55	11	Mizmor 50 - prologue for 51 and Collection D2 (51-72)
60	12	Collection D2 and Mizmor 72
65	13	Asaf collections (50, 73-83) - Center of A2 (77-79)
70	14	A2 (73-83) & its intertextuality Mizmor 73
75	15	2nd Bnei Korach collection (84-88) and 89 at the end
80	16	<u>Structure & Story of Book IV - opening with Mizmor 90</u>
85	17	Mizmor 92
90	18	Mizmorim 95-100
95	19	Mizmor 102
100	20	Mizmorim 105-107 - transition from Book IV-V
105	21	<u>Structure & Story of Book V</u>
110	22	Mizmor 107 - structure & context
115	23	Mizmorim 111-112, comparison to Mizmorim 1-119
120	24	Egyptian Hallel (113-118) and the Great Hallel (135-136)
125	25	Mizmor 119 - structure and context
130	26	Mizmorim 120-134 Shirei Hamaalot: Structure & Story
135	27	Mizmor 137 and the last David collection (138-145)
140	28	Mizmor 145 and Pesukei deZimra (146-150)
145	29	Summary - Tehillim as a religious journey
150	30	

Psalms 1-150

The Book of Psalms
Interpretation &
Teachings

30 lectures

Online

www.tehillim.org.il